

s. 12-13 **Oppiminen tapahtuu kirjain kerrallaan** -aukeaman työskentelyideoita:

Työskentelyt sopivat sekä aikuisille että nuorille.

Idea 1. Oma nimi -työskentely

- Jokainen tarvitsee kynän, paperia ja jonkinlaisen, edes hieman tukevan kirjoituslustan.
- Tehtävä pyrkii antamaan pientä tuntumaa siihen, miten hankalaa on opetella oman nimen kirjoittamista lähes ”sokkona”.

Ohjaaja oheistaa:

- Aseta paperi kirjoituslustalle ja alusta pääsi päälle. Kirjoita kirjoituslustan päällä olevaan paperiin oma nimesi ja piirrä viereen oma kuvasi.

- Kun kaikki ovat valmiit, nouskaa ylös ja lähtekää liikkeelle. Pysähtykää aika ajoin ja tervehtikää vastaantulevaa kätteleällä sanomalla: **ali uli!** Tämä on malawilainen jaonkielinen tervehdys ”Kuinka voit?” Halutessaan voi opetella vastaamaan: **ndili cenene** ”Kiitos hyvin!” (Lausutaan: ndzili zenene)

Esittäytykää toisillenne nimen ja kuvan kera. Kertokaa myös, miltä tuntui sokkona hahmottaa kirjaimia. Aikaa n. 10 min.

- Sitten palataan omille paikoille. Jakakaa pariporinoissa muistoja siitä, miten itse opitte lukemaan? Minkä ikäisenä opit lukemaan? Mitä luit ensimmäisenä?

Entä milloin opit kirjoittamaan? Mikä oli helppoa, mikä vaikeaa?

- Yhteiskeskustelussa jakamista

- Katsokaa lopuksi muistitikulta video: ”Kirjain kerrallaan -Lukutaito-oppia Malawin kylissä.”

Idea 2. Oppimisen polku -työskentely

- Ohjaaja monistaa muistitikulta Oppimisen polku -laput ja jao-aakkostaulut, ja jakaa ne kaikille.
- Jakaudutaan 2-4 hlön ryhmiin.

Työskentelyn kulku:

- Kuunnelkaa muistitikulta kuunnelma: ”Oppiminen tapahtuu kirjain kerrallaan.”

- Piirtäkää Oppimisen polku -lappuun malawilaisen lukutaito-oppilaan polku sen mukaan, mitä kuunnelmassa puhuttiin. Jokainen polun kohta ei tule kuunnelmassa esiin, joten päätelkää polun kulku niiltä kohdin.

Keskusteluaiheita ensin ryhmissä, lopuksi keskustelun koonti yhdessä:

- Mitä yhtäläisyyksiä ja mitä eroja oppimisen polussa on suomalaisen verrattuna.

- Mikä voisi helpottaa kirjoittamaan ja lukemaan opettelua?

Katsokaa ryhmässä seuraavaksi jao-aakkostauluja.

- Jakakaa havaintoja siitä, mitä ne kertovat jaojen elämästä.

- Mitä luulette, mikä merkitys juuri näillä aakkostaulun kuvilla ja sanoilla on oppilaille?

3. Kannustustehtävä sopii erinomaisesti esim. rippikouluun

- Ohjaaja monistaa jao-aakkostaulut muistitikulta ja jakaa jokaiselle
- Tehtävä tehdään isosryhmittäin

Työskentelyn kulku:

- Kukin ryhmä tutustuu aakkostauluun ja valitsee yhden sanan, jonka haluaa opettaa toisille.
- Vuorotellen kukin ryhmä kirjoittaa sanan taululle tai fläppitaululle ja sanoo sanan yhdessä muille. Muu luokka toistaa.

Kun opettajaryhmän mielestä sana sujuu, annetaan yhdessä malawilainen kannustustaputus:

- Seuraavaksi isosryhmittäin kehitetään kullekin ryhmälle omanlainen kannustustaputus. Mukana voi olla huuto tai äänne.

Kun ollaan valmiita kukin ryhmä esittelee oman kannustustaputuksensa muille.

Ryhmillä on tehtävänä päivän aikana käyttää kannustustaputusta oikeassa kohdassa kiittämään ja kannustamaan.